

Raadsavond	8-7-2024
Zaaknummer	656581
Portefeuillehouder	Nick van Egmond
Vorbereid door	Middelen
Onderwerp	Jaarstukken 2023

Beslispunten

Resultaat en bestemming

- het jaarverslag en de jaarrekening vast te stellen met een gerealiseerd resultaat van € 7.868.241 voordelig;
- ten laste van het jaarrekeningresultaat 2023:
 - een bedrag van € 479.000 beschikbaar te stellen als budget 2024, voor uitbetaling van de (rijks)energietoelagen;
 - een bedrag van € 502.000 beschikbaar te stellen als storting in de in te stellen bestemmingsreserve duurzaamheid;
 en het resterende voordelige resultaat van € 6.887.241 toe te voegen aan de algemene reserve,

Bestemmingsreserves

- een bestemmingsreserve duurzaamheid in te stellen, bedoeld ter egalisatie van schommelingen in de jaarlijkse inkomsten en uitgaven;

Grondexploitaties

- de geactualiseerde grondexploitaties vast te stellen;
- het saldo van de voorziening voor de geprognosticeerde verliezen van de in exploitatie genomen gronden te bepalen op € 8.235.152;

Dubieuze debiteuren

- het saldo van de voorziening dubieuze debiteuren (regulier en belastingen) te bepalen op € 142.449;
- het saldo van de voorziening dubieuze debiteuren bijstandsccliënten (SOZA) te bepalen op € 403.711;

Kredieten

- de volgende kredieten af te sluiten:

7042003	IKC Leimuiden 2020	€	6.320	V
7004156	Bureaus / stoelen /tafel	€	37.237	N
7042011	Gymnastiekvoorziening Rsw 2022	€	75	V
7004136	1 assige aanhangwagen (versnipperaar) 2020	€	708	V
7004151	Heftruck Still 2021	€	21.210	V
7004154	Voertuigen/gereedschappen 2023	€	13.500	V
7004145	Veeg- en onkruidborstels, pitbull shovel	€	16.268	V
7004148	Sneeuwploug 2021	€	8.500	V
7004149	Zoutoplosser 2021	€	26.000	V

9. de volgende kredieten af te sluiten en het restant over te hevelen naar één verzamelkrediet:

7004130	Vervanging vloerbedekking / toegangssysteem gemeentehuis	€	103.890	V
7004152	Vervanging werkplekken 2022	€	38.328	V
7004153	Aanpassingen huisvesting (vervangingskrediet)	€	42.727	V

10. de einddatum van de volgende kredieten te bepalen op:

7042007	IKC Woubrugge	31-12-2027
7042008	Nieuwbouw IKC Oude Wetering	31-12-2026
7042009	Uitbreiding IKC Kaskade/Kiem	31-12-2026
7052001	Nieuwbouw Tweesprong	31-12-2026
7021012	IMNOR wegen 2022	31-12-2024
7021013	IMNOR wegen 2023	31-12-2024
7021015	Aanleg infrastructuur Sportpad	31-12-2026
7021018	Vervanging kunstwerken 2023	31-12-2024
7021020	Infrastructuur IKC Woubrugge 2024	31-12-2027
7021021	Uitbreiding Kaskade Infra	31-12-2026
7021022	Reconstructie Vriezenweg Leimuiden	31-12-2024
7021023	Reconstructie Vriezeloop Noord Leimuiden	31-12-2024
7025001	Vervanging veerstoepen Kaag	31-12-2024
7072019	GRP2022 Vrij verval	31-12-2024
7072020	GRP2022 Vervangen gemalen	31-12-2024
7072021	GRP2022 Bouwkundige vervangingen	31-12-2024
7072022	GRP2023 Vrij verval	31-12-2024
7075001	Herinrichting begraafplaats Kerkweg Woubrugge	31-12-2024
divers	Vervoermiddelen / gereedschappen	2022-2025
7057009	Uitvoering speelruimtebeleidsplan 2023	31-12-2024

Wat willen we bereiken

Juiste en betrouwbare verantwoording afleggen aan de raad. Daarnaast moeten de vastgestelde jaarstukken 2023 vóór 15 juli 2024 aan het college van gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland en het CBS worden verzonden.

Samenvatting

Het college legt verantwoording af aan de raad onder overlegging van het jaarverslag en de jaarrekening voorzien van een controleverklaring en accountantsverslag. Met dit raadsvoorstel legt het college de jaarstukken aan de gemeenteraad voor. De presentatie vindt plaats tijdens de Context en Kaders- avond op 19 juni 2024. De volgende bespreking vindt plaats op raadsavond Visie en Advies op 24 juni 2024. De jaarrekening wordt vastgesteld op 8 juli 2024.

Inleiding

De Gemeentewet schrijft voor dat over elk begrotingsjaar verantwoording wordt afgelegd aan de raad onder overlegging van het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag en de jaarrekening worden vervolgens door uw raad vastgesteld en gezonden naar gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland in het kader van het algemeen financieel toezicht. In de jaarstukken rapporteren wij op de voortgang van de doel- en budgetrealisaties over het afgelopen jaar. Wij melden de afwijkingen op de programmabegroting. Dit betekent dat beleidsdoelen, inspanningen en budgetten die niet toegelicht worden, conform begroting en de daarin beschikbare budgetten zijn

uitgevoerd. Op sommige plaatsen hebben we, ook als het resultaat wel is gerealiseerd, een toelichting gegeven.

Argumenten

Voor u liggen de Jaarstukken 2023 van onze gemeente. In het jaarverslag rapporteren wij op voortgang en resultaat, uiteraard op inhoud maar ook vanuit de verantwoording besteding van middelen. De verantwoording op inhoud is primair gedaan op de thema's uit het Raadsakkoord en College Uitvoeringsprogramma. Er is echter veel meer dan dat, want veel gemeentelijke inspanningen en opgaven zitten ook in de going concern van taken die in het takenpakket van de gemeenten zitten bijvoorbeeld medebewindstaken vanuit het Rijk. Daarnaast zijn er ook nog grote projecten zoals de onderwijshuisvesting en Sportpad, huisvesting bijzondere doelgroepen en realisatie bedrijventerrein, die voortkomen uit het traject Focus met Ambitie uit de vorige raadsperiode. We proberen steeds een zo compleet mogelijke schets te geven van de opgaven maar de rapportagestructuur gaat zoals afgesproken langs de lijn van het Raadsakkoord. Tijdens de Context en Kaders avond over de Jaarstukken kan ook worden ingegaan op de brede opgaven in de drie programma's uit de Planning en Control Cyclus.

De opstelling van de Jaarrekening 2023 markeert het midden van de bestuursperiode 2022-2026. Ons college heeft ervoor gekozen om niet alleen een feitelijke en beleidsmatige onderbouwing te geven, maar ook om reflectief terug te kijken op de eerste helft van deze periode. We baseren deze terugblik op het Raadsakkoord, de College Uitvoeringsprogramma's (CUP) 1.0 en 2.0, en de continue dagelijkse taken van de gemeente.

Belangrijke Ontwikkelingen en Uitdagingen

Deze bestuursperiode wordt gekenmerkt door een aantal belangrijke ontwikkelingen:

- Grote onzekerheid op rijksniveau, met name over de beschikbare middelen via het Gemeentefonds.
- Een structureel grotere verantwoordelijkheid voor gemeenten als gevolg van vraagstukken over bestaanszekerheid, waarbij het Rijk steeds meer taken delegeert.
- Beïnvloeding door verschillende crisissen, zoals de COVID-19 pandemie, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne.
- Enorme prijs- en kostenstijgingen, die directe gevolgen hebben voor gemeentelijke projecten.
- Het hoge ambitieniveau van de gemeente zelf op gebieden zoals onderwijshuisvesting, welzijn en sport, en de gevolgen van de slappe bodemstructuur in relatie tot de openbare ruimte.

Deze gecombineerde ontwikkelingen zorgen ervoor dat het financiële perspectief van de gemeente van veel meer kanten wordt beïnvloed en dat de effecten groter zijn dan voorheen. De onzekerheid over welke elementen door het Rijk worden gecompenseerd, maakt plannen en begroten uitdagender dan ooit.

Ambities en Financiën

Ons college staat achter de ambities uit het Raadsakkoord en de vele opgaven daarin. We streven ernaar om het wonen, werken en leven in onze gemeenschappen vitaal te houden, en dit alles binnen een financieel gezonde gemeente. Dit betekent een sluitende begroting en het aangaan van de discussie met het Rijk over de haalbaarheid van de uitvoering van gedelegeerde taken. Het is niet acceptabel dat we deze taken moeten uitvoeren met een structureel tekort aan middelen, zoals ook benadrukt door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). De personeelsbegroting is een belangrijk sturingsinstrument voor onze directie. Het opnieuw opstellen van de P-begroting op functieniveau in 2023 heeft geleid tot een actuele begroting per 1 januari 2024. Ondanks de moeilijke arbeidsmarkt zijn we erin geslaagd veel vacatures in te vullen en mensen langdurig aan ons te binden, mede door de veelzijdige rol en verantwoordelijkheid binnen onze organisatie.

Wonen

Binnen het thema 'Wonen' hebben we ons gericht op het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen zoals speculatie en het exploiteren van woningen door beleggers. Dit wordt gerealiseerd door aangescherpte spelregels in de doelgroepenverordening. Daarnaast blijft het bouwen van voldoende woningen, ook buiten de BSD, een belangrijke ambitie. Recentelijk heeft het Rijk een koerswijziging ingezet waardoor onze gemeente nu voorstellen kan doen voor uitbreiding in kleinere dorpskernen. Er is een gemeentelijke Task Force woningbouw ingesteld, die betrokken is bij de woningbouwopgave en de zoektocht naar locaties. Ook zijn er maatregelen genomen om te voldoen aan de taakstellingen voor de opvang van vluchtelingen en asielzoekers. Bovendien is de Nota Grondbeleid herzien om een actiever grondbeleid te voeren.

Participatie en Communicatie

De raad heeft een actieve en vernieuwende koers uitgezet voor participatie. Met de middelen uit het CUP 2.0 is een Adviseur Participatie aangesteld, die in het eerste kwartaal van 2024 aan de slag gaat. Dit betekent onder andere een hernieuwde aanpak van de participatie van aanvragers van ruimtelijke plannen en het vormgeven van het participatieproces bij de herziening van de Omgevingsvisie. Daarnaast is er gewerkt aan spelregels en een toolkit voor participatie, met als doel gerichte pilots te starten en de betrokkenheid van inwoners te versterken. De digitale nieuwsbrief is gerealiseerd en de communicatievisie en -plan worden uitgevoerd zoals afgesproken.

Omgevingsvisie

De invoering van de Omgevingswet, een enorme decentralisatie operatie, is door onze gemeente succesvol opgepakt. Er zijn verschillende onderdelen opgezet, zoals de invoering van de wet, de Omgevingsvisie en de voorbereidingen voor het Omgevingsplan. Dit alles ondanks dat dezelfde mensen ook nog eens vele bestemmingsplannen moesten behandelen.

Verkeersveiligheid, Openbare Ruimte en IBOR

Op het gebied van verkeersveiligheid is een knelpuntenanalyse uitgevoerd en zijn maatregelen genomen om de fietsveiligheid te verbeteren. Grote projecten worden gecombineerd met onderhoudswerken, zoals rioleringsvervanging, om efficiëntie te vergroten. Het nieuwe IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) wordt voorbereid voor de komende vier jaar en de evaluatie daarvan vindt plaats in 2024.

Sociaal Domein, IKC en Sportpad

Het sociaal domein, met de mens centraal, heeft veel aandacht gekregen. Er is meer inzicht verkregen in het veld en de daaraan gekoppelde budgetten, waardoor inhoud en financiering beter bespreekbaar zijn. Op het gebied van jeugdzorg is preventie versterkt en de transitie naar minder specialistische zorg is de grootste uitdaging voor de komende periode. Kaag en Braassem loopt voorop in gezondheid en bewegen, met veel aandacht voor positieve gezondheid en een groot netwerk van vrijwilligers. Op het gebied van onderwijshuisvesting zijn er verschillende Integraal Kindcentra (IKC) ontwikkeld en in gebruik genomen.

Recreatie

Als veelzijdige gemeente hecht Kaag en Braassem ook veel waarde aan recreatie. Er is een recreatievisie opgesteld in samenwerking met ondernemers en inwoners, en deze visie wordt uitgevoerd door Kaag en Braassem Promotie. Een belangrijk project is de realisatie van de Tweede Sluis in de nieuwe woonwijk Braassemerland, waarvoor subsidiemiddelen zijn verkregen.

Duurzaamheid

De doelstellingen op het gebied van klimaat en energie zijn groot. In deze bestuursperiode is er een Lokale Energiestrategie opgesteld, en er wordt veel gedaan op het gebied van verduurzaming en vergroening. De gemeente heeft een sterk netwerk van energiecoaches die bijdragen aan de

installatie van zonnepanelen. Verder worden projecten zoals afvalscheiding en warmtebehoud actief aangepakt.

Land- en Tuinbouw

Werkgelegenheid is cruciaal voor de bestaanszekerheid. In deze bestuursperiode zijn er drie belangrijke besluiten genomen over werklocaties, waardoor de ruimte voor bedrijvigheid op niveau blijft. De tuinbouwsector, in transitie, wordt ondersteund door gebiedsvisies en participatieprocessen met alle betrokkenen.

Veiligheid en Handhaving

Kaag en Braassem wil een veilige gemeente zijn, waarbij inwoners omzien naar elkaar en weerbaar zijn. Er zijn nieuwe beleidskaders opgesteld voor de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), evenementenbeleid en vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De capaciteit van de BOA's is verdubbeld en buurtbemiddeling is ingevoerd.

Regionale Samenwerking

Als zelfstandige gemeente werkt Kaag en Braassem nauw samen met regionale partners om de taken van het lokaal bestuur toekomstbestendig te maken en krachten te bundelen waar dat meerwaarde biedt.

Deze terugblik en evaluatie benadrukken de voortgang en uitdagingen van de eerste helft van de bestuursperiode. Het college blijft zich inzetten voor de ambities en opgaven uit het Raadsakkoord, met aandacht voor de financiële gezondheid en de vitaliteit van onze gemeenschappen.

Toelichting op de beslispunten:

1. Gerealiseerd resultaat

De onderbouwing van het resultaat is opgenomen in de jaarstukken 2023. Hierna volgt een nadere toelichting. Het gerealiseerde resultaat is € 7,87 miljoen voordelig, en de lasten en baten hebben zich sinds de primaire begroting als volgt ontwikkelt:

Programma	Primaire begroting 2023			Begroting 2023 na wijziging			Werkelijk 2023			Werkelijk versus begroting (na wijziging)			x € 1.000	%
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo		
1 Bestuur en regio	4.442	-52	4.390	4.583	-52	4.530	4.371	-82	4.289	-211	-30	-241	V	-5%
2 Sociaal domein	28.801	-6.058	22.743	36.241	-7.604	28.637	37.067	-13.665	23.402	825	-6.060	-5.235	V	-18%
3 Ruimte en leefomgeving	22.247	-13.041	9.206	28.518	-15.552	12.966	25.133	-15.633	9.500	-3.384	-81	-3.465	V	-27%
Algemene dekkingsmiddelen	5.042	-50.222	-45.180	3.243	-52.236	-48.993	1.804	-52.874	-51.070	-1.439	-638	-2.077	V	4%
Overhead	9.305	-64	9.241	11.162	-64	11.098	9.453	-207	9.246	-1.709	-143	-1.852	V	-17%
Vennootschapsbelasting	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	N	
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Gerealiseerd totaal	69.838	-69.438	400	83.748	-75.509	8.240	77.830	-82.461	-4.631	-5.918	-6.952	-12.871	V	
1 Bestuur en regio	0	-284	-284	0	-284	-284	0	-284	-284	0	0	0	N	
2 Sociaal domein	0	-50	-50	7.374	-530	6.844	7.394	-452	6.943	20	78	98	N	
3 Ruimte en leefomgeving	335	-101	234	335	-1.264	-929	1.689	-1.174	515	1.354	90	1.444	N	
Algemene dekkingsmiddelen	0	-300	-300	0	-13.871	-13.871	475	-10.886	-10.411	475	2.985	3.460	N	
Mutaties reserves	335	-735	-400	7.709	-15.949	-8.240	9.558	-12.796	-3.237	1.849	3.153	5.002	N	
Gerealiseerd resultaat	70.173	-70.173	0	91.457	-91.457	0	87.389	-95.257	-7.868	-4.069	-3.799	-7.868	V	

Conform de financiële verordening zijn afwijkingen ten opzichte van de begroting groter dan € 35.000 toegelicht. Deze zijn per programma toegelicht in de jaarrekening, onderdeel: 'Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening'.

1. *Gerealiseerd resultaat: ontwikkeling van het resultaat*

Hoewel de begroting een nihil saldo toont hebben wij vanouds in het lopende jaar een 'plus' op de begroting die geraamd wordt als post onvoorzien oftewel de budgettaire ruimte (onder algemene dekkingsmiddelen). Hierna maken we inzichtelijk hoe dat resultaat zich heeft ontwikkeld in 2023:

Terugblik: van begroting ---> naar voortgangsmonitor

Verwacht resultaat bij programmabegroting 2023	2.211 V
<i>begrotingswijzigingen:</i>	
uitbreiding fte's griffie	75 N
aanvulling fractieondersteuning 2023	10 N
bijstelling nav september circulaire	984 V
bibliotheek Leimuiden 1 jaar langer open	60 N
CUP 1.0 Speerpunten en snelle acties	650 N
CUP 2.0	640 N
organisatieontwikkeling	700 N
verhoging vergoeding oud papier 2023-2025	20 N
herinrichting begraafplaats Woubrugge	103 N
bijstellingen bij voortgangsmonitor 2023	315 V
Verwacht resultaat bij voortgangsmonitor 2023	1.253 V

Van voortgangsmonitor --> naar jaarrekening

Verwacht resultaat bij voortgangsmonitor 2023	1.253 V
Programma 1	241 V
Programma 2	5.137 V
Programma 3	2.021 V
Algemene dekkingsmiddelen (excl budgettaire ruimte)	2.636 N
Overhead	1.852 V
Resultaat bij jaarrekening 2023	7.868 V

1. *Gerealiseerd resultaat: toelichting van het resultaat*

Per programma zijn hierna de belangrijkste afwijkingen van de begroting opgesomd:

Programma 1	
vrijval (oud)wethouders pensioenvoorziening	141 V
correcties uit voorgaande jaren	103 V
overig	3 N
resultaat	241 V

Programma 2	
noodopvang vluchtelingen	2.628 V
w&i: actieplan aanpak (energie) armoede	217 V
w&i: uitkering energietoelage/BUIG/bijstand	539 V
w&p: inrichting bieb	100 V
WMO huishoudelijke hulp	91 V
middelen kunstgrasvelden (EMM, HCA en VVW)	1.109 V
SPUK sport afrekeningen	161 V
kosten inburgering	202 V
overig	188 V
<i>mutaties reserves:</i>	
reserve sportpad (lagere onttrekking)	98 N
resultaat	5.137 V

Programma 3	
bijdrage vereveningsfonds (afstorten in reserve)	490 V
actualisatie van de grexen	519 V
lagere inzet omgevingswet & ruimtelijke ontwikkeling	514 V
begraven: vertraging renovatie Woubrugge & hogere inkomsten	154 V
vertraging baggeren, beschoeien, groen en JOP Woubrugge	422 V
nog niet bestede duurzaamheidsmiddelen	540 V
wegen & bruggen: vertragingen w.o. Zuideinde Hoogmade	363 V
voordeel op de leges (degeneratie & AVOI)	484 V
gedeeltelijke vrijval voorziening KGG (Ghoybos)	125 V
overig	146 N
<i>mutaties reserves:</i>	
storting in vereveningsfonds	490 N
storting in egalisatie reserve infra	974 N
storting reserve grondexploitaties	276 N
correctie reserve riolering (alle mutaties nu via voorziening)	296 V
resultaat	2.021 V

Algemene dekkingsmiddelen	
<i>vrijval budgettaire ruimte</i>	1.253 V
gemeentefonds (WOO, POK, energietoelage)	552 V
ozb en forenzenbelasting	154 V
rentevergoeding schatkistbankieren	97 V
overig	21 V
<i>mutaties reserves:</i>	
opheffen reserve COVID	475 N
lagere onttrekkingen algemene reserve	2.985 N
resultaat	1.383 N

Overhead	
niet uitgevoerde werkzaamheden BVO	215 V
ICT/software (niet-BVO)	79 V
kwaliteitsimpuls dienstverlening & klanttevredenheid onderzoek	95 V
project E-formulieren en communicatie	114 V
beheer BAG-software	49 V
uitstel aanschaf telefooncentrale en lagere telefonie/portokosten	197 V
adviesbudgetten bedrijfsvoering	124 V
salarislasten & inhuur	829 V
ambtelijke inzet op anterieure overeenkomsten & iza uitkering	132 V
overig	18 V
resultaat	1.852 V

Behoudens de reserve mutaties waren de 3 grootste afwijkingen van samen € 5 miljoen de volgende:

- Programma 2: een aanzienlijk deel van de rijksmiddelen voor noodopvang van vluchtelingen was uiteindelijk niet nodig (voordeel € 2,6 miljoen);
- Programma 2: vrijval middelen voor kunstgrasvelden (voordeel € 1,1 miljoen). Voor EMM en HCA is besloten die middelen in te zetten ter dekking van de businesscase sportpad 2. Bij de voortgangsmonitor zijn die vanuit de algemene reserve overgeheveld naar de bestemmingsreserve sportpad. Daarmee resteert nog slechts vv Woubrugge waar de overdrachtsafspraken nu nog lopen.
- Algemene dekkingsmiddelen: de vrijval van de budgettaire ruimte (voordeel 1,25 miljoen).

2. Bestemming van het resultaat

Er wordt voorgesteld om een bedrag van € 479.000 beschikbaar te stellen als budget 2024, voor uitbetaling van de (rijks)energietoelagen, en een bedrag van € 502.000 beschikbaar te stellen als storting in de in te stellen bestemmingsreserve duurzaamheid. Van het resterende resultaat van € 6.887.241 wordt voorgesteld deze toe te voegen aan de algemene reserve.

- *a. Uitbetaling energietoelagen:* de middelen voor energietoelagen hebben een incidenteel karakter, er is hiervoor geen structureel budget in de begroting. Daarbij geldt dat onze inwoners volgens de regeling tot eind 2024 nog een beroep kunnen doen op deze middelen, en dat ook feitelijk doen. Daarmee is het noodzakelijk deze middelen voor 2024 beschikbaar te stellen.
- *b. Storting in bestemmingsreserve duurzaamheid:* van de onderbesteding op de duurzaamheidsmiddelen wordt voorgesteld een deel, zijnde € 502.000, toe te voegen aan een in te stellen reserve die bedoeld is voor de jaarlijkse schommelingen van inkomsten en uitgaven. De reserve wordt hierna toegelicht.

3. Bestemmingsreserve duurzaamheid

Naast de eigen middelen in begroting wordt vanuit het Rijk steeds vaker duurzaamheidsgeld beschikbaar gesteld. Bijvoorbeeld de rijksmiddelen voor energiebesparing bij huishoudens en de klimaatgelden (CDOKE). Deze middelen hebben een beperkte 'houdbaarheid' en moeten binnen een bepaalde termijn zijn besteed, anders volgt er terugvordering. Wij prioriteren daarom de besteding van deze externe middelen. Ook de eigen ambities kunnen vaak deels worden betaald uit deze externe middelen. Afhankelijk van deze externe geldstromen blijft er daardoor meer of minder eigen budget onbenut. Het ene jaar blijft er geld over, het andere jaar kunnen we juist een versnelling

doorvoeren met de middelen in de reserve. Met de bestemmingsreserve duurzaamheid egaliseren we de middelen.

4. Vaststellen geactualiseerde grondexploitaties

Dit jaar zijn de grondexploitaties weer geactualiseerd en deze worden ter vaststelling voorgelegd. De grondexploitaties worden in de paragraaf grondbeleid kort besproken. De Rapportage MPG (Meerjarenperspectief Grondexploitaties) is als geheime bijlage bijgevoegd. Op basis van dit besluit wordt de grondexploitatie bijgesteld in de meerjarenbegroting.

5. Verliesvoorziening grondexploitatie

Conform de voorschriften uit het BBV moeten voorzieningen worden gevormd voor bestaande risico's ter zake van bepaalde verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voor de verliesgevende in exploitatie genomen gronden Braassemerland (grondexploitaties) en Centrumplan Leimuider, wordt het saldo van de verliesvoorziening € 8.235.152 (vorig jaar € 8.490.39)

6. Voorziening dubieuze debiteuren (regulier en belastingen)

Deze voorziening is gevormd op basis van ervaringscijfers en een risico-inschatting eind 2023. De totale voorziening voor dubieuze debiteuren 'regulier en belastingen' bedraagt eind 2023 € 142.449 (vorig jaar € 184.780).

7. Voorziening dubieuze debiteuren bijstandsccliënten (SOZA)

Deze voorziening is gevormd op basis van ervaringscijfers en een risico-inschatting eind 2023. Als er op een bestaande vordering langer dan een jaar niet wordt afgelost nemen we deze volledig op in de voorziening. De totale voorziening voor dubieuze debiteuren 'bijstandsccliënten (SOZA)' bedraagt eind 2023 € 403.711 (vorig jaar € 425.289).

8. Af te sluiten kredieten

Een aantal kredieten kan worden afgesloten omdat de werkzaamheden zijn afgerond. Er wordt voorgesteld deze kredieten af te sluiten per 1 januari 2024. Het saldo van de totaal af te sluiten kredieten is voordelig en heeft geen effect op de begrote kapitaallasten 2024 en verder.

9. Af te sluiten kredieten en overheveling naar verzamelkrediet

Een aantal huisvestingskredieten kan worden afgesloten en er wordt voorgesteld deze middelen op een verzamelkrediet te ramen. Vanuit dit krediet worden huisvestingsinitiatieven pas gealloceerd als ze uitvoeringsgereed zijn.

10. Bepalen einddatum van de kredieten

Voor alle kredieten is een globale planning van de besteding gemaakt. Door de raad wordt de einddatum bepaald van elk krediet. Vóór die datum moeten de werkzaamheden waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld, zijn gerealiseerd. Aanpassen van deze looptijd is vervolgens alleen mogelijk door middel van een raadsbesluit. Op basis van dit besluit worden de verwachte kapitaallasten bijgesteld in de meerjarenbegroting.

Kanttelingen

Niet van toepassing.

Risico's

Voor risico's verwijzen wij naar paragraaf 2 van de jaarstukken.

Participatie en inspraak

Wo: 19 jun 24 Context & Kaders

Ma: 24 jun 24 Visie & Advies

Ma: 8 jul 24 Gemeenteraad

Financiële consequenties

De onderbouwing van het resultaat is opgenomen in de jaarstukken 2023 en een samenvatting daarvan staat onder "argumenten" in dit raadsvoorstel.

Regio

Niet van toepassing.

Evaluatie

De resultaten van de jaarrekening zijn geëvalueerd. Voor zover hier financiële effecten uit voortvloeien voor 2024, zijn die meegenomen bij de resultaatbestemming. Voor zover de effecten meerjarig zijn, worden die meegenomen bij de opstelling van de meerjarenbegroting 2025-2028.

De afgelopen jaren had onze jaarrekening steeds een groter dan verwacht positief saldo. Dit wekt de indruk dat er structureel meer budget beschikbaar is dan strikt nodig. Dit jaar werd het positief saldo voor een deel veroorzaakt omdat we middelen kregen die we uiteindelijk niet nodig hadden, zoals de € 2,6 miljoen voor noodopvang van vluchtelingen. Maar voor een deel komt dit ook door de jaarlijks groeiende omvang van voorgestelde budgetoverhevelingen bij de resultaatbestemming. Zo is er bij de resultaatbestemming 2022 een bedrag van € 6,3 miljoen extra budget toegevoegd aan de begroting 2023. Een deel daarvan blijkt achteraf niet nodig te zijn geweest.

Bij deze jaarrekening kijken we dan ook kritisch naar budgetclaims ten laste van het resultaat 2023. Het uitgangspunt is dat we claims eerst binnen de bestaande begroting 2024 oplossen. Behoudens de twee voorstelde claims voor uitbetaling energietoelagen en de reserve duurzaamheid, samen bijna € 1 miljoen, wordt voorgesteld het leeuwendeel van het resultaat, € 6,9 miljoen van de € 7,9 miljoen, toe te voegen aan de algemene reserve.

Een andere belangrijke stap die we reeds maken is om middelen pas beschikbaar te stellen wanneer een initiatief uitvoeringsgereed is. Dat is onder meer ook te zien in de wijze waarop we omgaan met de nieuwe kredieten voor onderwijshuisvesting. Eerst een volledig uitgewerkt plan maken, en pas als het uitvoeringsgereed is de middelen toekennen. Dat is wennen voor alle betrokkenen om niet op voorhand budgetten en middelen 'veilig te stellen', maar dit pas te doen wanneer het geld concreet moet worden uitgegeven. Daarmee verwachten we de begroting meer in lijn te brengen met de werkelijke realisatie.

Roelofarendsveen, [11-6-2024](#)

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,
J.J. Démoed A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Jaarstukken 2023
- Raadsbesluit jaarstukken 2023
- Bijlage mutaties reserves 2023
- Accountantsverslag

GEHEIME bijlagen:

- Rapportage MPG (Meerjarenperspectief Grondexploitaties)